

Wat zien ik? Een praktische kijk op BTS en QBM

Klaas de Mik, Weidehof Krimpenerwaard

BTS

De BTS-methode wordt hoofdzakelijk ingezet voor de grutto. De lopende pilot voor de Kievit wordt ingevuld als QBM mét ronde nummers.

Voor een zuivere telling is duidelijke begrenzing van het telgebied noodzakelijk. Voorkeur gaat uit naar een maximaal oppervlak van 250 hectare, zodat de telling hooguit een ochtend kost.

De begrenzing voorkomt dat er uitwisseling plaatsvindt vanuit andere gebieden, waardoor de telling onzuiver wordt. Agrarische grond grenzend aan een natuurgebied kan niet worden meegerekend voor het BTS. In dat geval kan wel de QBM-methode worden toegepast voor het broedsucces.

Boerenlandvogelmonitor

De Groene Motor maakt in de Boerenlandvogelmonitor telgebieden aan voor de vrijwilligersgroepen. De BTS-handleiding is na te lezen na inloggen bij de boerenlandvogelmonitor.

Werkwijze

Beheermonitoring kan worden uitgevoerd met de inzet van vrijwilligers of door de inhuur van een ecologisch bureau. Beheermonitoring heeft geen opgelegde regels voor beroepskrachten. Beleidsmonitoring wel.

Per seizoen worden voor de grutto 2 en voor de Kievit 3 BTS rondes gelopen met 1 of 2 vrijwilligers, afhankelijk van de indeling van het gebied en de bezetting van de percelen. De indeling en looproutes worden vooraf op papier gezet en jaarlijks aangepast op basis van de nestgegevens van het vorige jaar. Bij het uitzetten van de looproutes wordt ook rekening gehouden met boeren die geen beheerpakketten hebben en percelen die niet mogen worden betreden.

Waar veel vogels te verwachten deel je vooraf het gebied in met kleine afstanden in de looproute. Waar weinig of geen vogels te verwachten zijn werk je met een grote onderlinge afstand.

Beide tellers onthouden hoeveel vogels er tussen de afgekaderde sloten zijn opgevlogen. Aan het eind van de doorsteek wordt overlegd wat wordt ingevoerd. Wacht dan 15 minuten en controleer bij het teruglopen of de waarnemingen correct zijn. Omdat kleine aantallen van bijvoorbeeld scholekster en tureluur makkelijker te onthouden zijn worden andere soorten hierna geïnventariseerd.

Het is belangrijk je te realiseren dat nestsucces en broedsucces verschillende grootheden zijn. De kuikenfase is het meest spannend. Het broedsucces is de som van het nestsucces en de kuikenoverleving.

Omdat de meeste eileg voor de grutto rond 15 april plaatsvindt, is voor de grutto een 3e BTS-ronde niet zinvol. De meeste jonge dieren zijn dan al uitgevlogen. Na 1 juni vind je nauwelijks grutto nesten.

Kievit

In tegenstelling tot de grutto zijn voor het meten van het broedsucces kievit minstens 3 telrondes nodig omdat zowel broedseizoen als vliegvlug worden van de kuikens langer duurt dan bij de grutto. Om inzicht te krijgen in het verloop van het broedseizoen van de kievit, is in 2025 een kievit-pilot gestart. Naast verschillende collectieven en vrijwilligersgroepen nemen ook Sovon en Vogelbescherming Nederland deel. Het project heeft nog een looptijd van 5 jaar. Voor het slagen van de pilot is het belangrijk zoveel mogelijk data te verzamelen. Meehelpen aan dit project? Meld je aan!